

CLIFFORD D. SIMAK (★)

Nr. **333**

a fost odată *pe* mercur

COLECȚIA „POVESTIRI ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE”

COLECȚIA
POVESTIRI ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE
CLUB
cpsf.info

333

CLIFFORD D. SIMAK

S. U. A.

A fost odată
pe Mercur

**P O A R T A
C A R E D U C E
D I N C O L O**

Redactor literar: A D R I A N R O G O Z
Coperta-desen: P O M P I L I U D U M I T R E S C U
Prezentarea grafică: A R C A D I E D A N E L I U C

Colecția „POVESTIRI
ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE”
editată de revista

**Știința
și
Tehnica**

Anul XIV
1 octombrie 1968

E suficient să citești câteva dintre povestirile lui Clifford Simak pentru a face cunoștință cu un om extrem de inteligent, de umor și plin de simțul umorului. La aceasta se adaugă o calitate esențială pentru un scriitor: un mare talent.

Clifford Donald Simak s-a născut în anul 1904 în statul Wisconsin, unde a urmat și universitatea. După terminarea acesteia, el a început să lucreze ca ziarist, colaborând la diferite publicații (în special la ziarul „Minneapolis Star”). Simak s-a afirmat în scurt timp ca unul dintre cei mai cunoscuți scriitori de anticipație americani. El locuiește într-o mică localitate pe malul lacului Minnetoak, este însurat, are doi copii și câteva mici pasiuni nevinovate: pescuitul, cultivarea trandafirilor, șahul și filatelia.

Dintre lucrările realizate în cele patru decenii de activitate literară putem cita câteva mari romane: „Inelul circumșalar” (1951); „Orașul” (1952); „Iar și iar” (1955); „Timpul — lucrul cel mai simplu” (1961); „Ei mergeau ca oamenii” (1962); „Stația de transbordare” (1963) și numeroase povestiri publicate de cele mai importante reviste americane de science-fiction.

Câteva dintre lucrările lui Simak — romanul „Stația de transbordare” și povestirea „Poarta care duce dincolo” — au fost distinse cu premiul Hugo în 1964, respectiv 1958. De asemenea, Simak a

fast distins cu „Premiul internațional pentru fantastic” în anul 1953, pentru romanul „Orașul”.

Simak a fost preocupat de problema contactului oamenilor cu alte civilizații. Dacă în povestirea „A fost odată pe Mercur” înțelegerea dintre pămînteni și mercurienii alcătuiți din concentrații de energie pare foarte dificilă, aproape imposibil de realizat, în povestirea „Poarta care duce dincolo” scriitorul zugrăvește cu optimism căile unei conviețuirii pașnice între pămînteni și oaspeții din alte lumi.

„Prin povestirile lui Simak străbate clar mesajul umanist plin de încredere în izbînda rațiunii omenești” — scrie prezentatorul său sovietic în ontologia științifico-fantastică apărută la Moscova.

În „Poarta care duce dincolo” Simak ironizează și încercare de a transforma contactul dintre lumi într-o simplă afacere particulară. Ideea lui Taine, erou povestirii, este că „acest teren, această casă sînt ale mele, și această lume, de dincolo, nu este decît o prelungire a curții mele. Oricare ar fi dimensiunea ei, oricare ar fi locul unde sfîrșește, lumea aceea e o prelungire a curții mele”. Această formulă sintetizează atît tema povestirii, cît și uriașul ridicol al situației. Grație ultramicrascoapului simakeon, meschinăria dobîndește dimensiuni siderale.

Pe de altă parte, Simak are intuiția (care, desigur, conține un

nucleu de adevăr) că trocul între lumi va consta în schimbul de idei. Savoarea episodului vine însă de la coloratura business, deci specific yankee, pe care autorul o dă „tirguielii” dintre părțile acestui comet. De altfel, Simok, care știe să fie sarcastic cu cel mai grațios suris, explică, prin gura bancherului de țară Henry Horton, în ce constă specificul savoarei : „La noi, cuvântul troc are o savoare specială. Când tratezi cu cineva, te mulțumești să faci schimb de măluri, dar când faci troc cauți să-ți jumulești portenerul”.

Simok satirizează imixtiunea politicii militariste în problemele siderale.

În „A fost odată pe Mercur”, prin intermediul unui mercurian este definită însăși agresiunea, este exprimat oprobiul stîrnit de imperialism : „Poate că problema este cultura... Pînă la venirea voastră am avut cultura noastră, modul nostru de viojă, gîndurile noastre... Noi ne-am dezvoltat altfel decît voi, noi n-am trecut, ca

voi, prin această fază necoaptă care este civilizația. Noi am început dintr-un punct la care voi nu veți ajunge nici peste un milion de ani. Noi avem un țel, un ideal spre care tindem... și deodată ați apărut voi...”

Disprețul lui Simok față de moravurile capitaliste, birocratice, militariste este evident.

Craig, personajul central din povestirea „A fost odată pe Mercur”, îi spune oficeristului Page : „Se pare că oi uitat unde ești. Nu te afli pe Pămînt, unde prin mită, prin lingușire, prin forță omul poate obține aproape tot ce dorește”.

Acest pasaj, care își păstrează întreaga forță astăzi, cînd statul căruia îi place să-și spună „cel mai puternic din lume” se bate cu micul popor vietnamez, dovedește eclatant farmidabila calitate algebrică a science-fiction-ului.

Nu de pomană Kingsley Amis o observat că în Occident acest gen o devenit o redutabilă armă împotriva rocilelor sociale.

A fost odată pe Mercur

Bătrînul Crippie ședea în camera de comandă și, încîntat, scotea sunete pătrunzătoare din vioară. Pe șesul ars de soare din jurul Centrului de forță mercurian, globurile policrome, înțelegîndu-i parcă gîndurile, lua forma colinelor pămîntești și se legănau ritmic.

Pisica Matilda ședea în dulapul frigorific, cătînd supărată la plăcile de carne congelată, care atîrnau deasupra capului ei, și micuna moale. Sus, în cabinetul din partea superioară a camerei de fotoelemente, care constituia centrul stației, Cart Craig se uita nervos, peste masă, la Norman Page. La distanță de o sută de mile, Kunt Anderson, îmbrăcat în uriașul scafandru cu fotoelemente, privea neîncrezător spre norul cosmic.

Telefonul zbirnîia cu insistență. Craig se întoarse pe scaun, ridică pîrghia și mormăi în receptor ceva.

— Kunt la aparat, șefule. Radiațiile înăbușeau glasul, îl făceau difuz.

— Ei, cum merge ? strigă Craig. Ați găsit ceva ?

— Da, ceva uriaș, răspunse glasul lui Kunt.

— Unde ?

— Notează coordonatele.

Craig luă creionul și începu să noteze repede : glasul din aparat șuiera și pîrșia.

— Unul atît de mare n-am mai văzut, scîrșii glasul. Totul este al naibii de încurcat. Instrumentele ni s-au stricat pur și simplu.

— Va trebui să-l lovim cu un obuz, spuse surescitat Craig. Desigur, ne va consuma o groază de energie, dar trebuie să facem. Dacă chestia aia începe să se deplaseze...

Glasul lui Kunt şuiera, trosnea şi se pierdea în spaţiu, şi Craig nu mai putea distinge nici un cuvânt.

— Întoarce-te imediat ! strigă Craig.

— E primejdios... Nu vă apropiaţi de el...

Până la Craig ajunse glasul lui Kunt, înăbuşit de bruiaj.

— Şi mai e ceva... al dracului de nostim...

Glasul se stinse.

Craig strigă în microfon :

— Despre ce-i vorba, Kunt ? Ce este nostim ? Tăcu, deoarece deodată şuieratul, trosniturile şi fluierăturile bruiajului încetaseră. Craig întinse mâna stângă spre tabloul de comandă şi apăsă o manetă. Tabloul vui sub acţiunea afluxului uriaş de energie. Acolo, pe Mercur, pentru a menţine direcţia undelor, erau necesare mari cantităţi de energie. Nu urmă nici un crîmpei de răspuns, legătura nu se restabili.

— Va să zică, s-a întâmplat ceva acolo ! Transmisia s-a întrerupt.

Craig păli şi se ridică, privind prin luminatorul cu filtru de radiaţii şesul incolor. Încă nu era cazul să se neliniştească. Trebuia să aştepte pînă la întoarcerea lui Kunt. Asta se va întâmpla curînd. Doar îi ordonase să se întoarcă imediat, iar maşinile speciale *tout-terrain* se deplasează repede.

Dar dacă Kunt nu se mai întoarce ? Dacă norul cosmic s-a deplasat ? Kunt i-a spus că nu mai văzuse unul atît de uriaş. Desigur, se întîlnesc adesea asemenea nori, trebuie să fii atent tot timpul, dar de obicei nu sînt atît de mari încît să te neliniştească. Sînt mai mult un fel de vîrtejuri mai puţin periculoase decît stînjenitoare. Trebuie numai să fii atent şi să te ferşti să intri în ele. Dar dacă un vîrtej mare ar începe să se deplaseze, el ar putea înghiţi chiar şi staţia.

Globurile s-au transformat pentru o clipă în nişte pămînteni cu săpăligi în mîini, tîrşindu-şi picioarele ; ridicau praf, săreau şi dădeau din mîini. Părea ceva absurd, ca şi sperietorile dăncuitoare.

Cîmpiile mercuriene se întindeau pînă la orizont — şesuri cu praf învolburat. Soarele albastru, strălucitor părea monstruos pe fondul negru al cerului ; limbi de flăcări purpurii izbucneau din el, răsucindu-se ca nişte braţe, ca nişte cleşti. Mercur se afla mai aproape de Soare decît celelalte planete ; îi des-

părceau doar vreo 29 milioane de mile. Iar virtejurile se formau, probabil, tocmai din cauza apropierii de Soare și a erupțiilor solare. Dar poate că petele solare n-au nici o legătură cu acestea. Cine știe ?

Craig își aduse aminte de Page numai cînd acesta tuși. Craig se întoarse la masă.

— Sper, spuse Page, că nu te-ai răzgîndit. Planul acesta înseamnă foarte mult pentru mine.

Deodată Craig se mînie : cît de sîciitor era individul ăsta !

— Ți-am spus o dată, mîrîi el. Ajunge ! Eu nu-mi schimb hotărîrile.

— Nu-țițeleg de ce ești împotrivă. ripostă încăpățînat Page. În fond, aceste Globuri colorate...

— Nici un fel de globuri, îl întrerupse Craig. Planul dumitale este o adevărată nebunie, și-o poate spune oricine.

— Poziția dumitale mă miră, insistă Page. La Washington m-au încredințat...

— Puțin îmi pasă de ce te-au încredințat la Washington, urlă Craig. Ai să te-ntorci de îndată ce sosește nava cu oxigen. Și te vei întoarce fără Globuri colorate.

— N-o să pierzi nimic. Sînt gata să plătesc pentru toate serviciile.

— Sau să-ncerc să-ți explic încă o dată, spuse Craig fără să acorde atenție mitei oferite. Vreau să-țelegi în sfîrșit : Globurile colorate sînt indigenii lui Mercur. Ele au apărut primele pe această planetă, ele locuiau aici cînd au venit oamenii și vor rămîne, probabil, pe Mercur și după ce oamenii il vor părăsi. Ele nu se ating de noi și noi nu ne atingem de ele. Și le lăsăm în pace dintr-un motiv al dracului de simplu : ne este frică de ele, deoarece nu știm de ce sînt în stare dacă le-am tulbura.

Page deschise gura pentru a obiecta, dar Craig îi făcu semn cu mîna să tacă și continuă :

— Organismul lor, format din pure acumulări de energie, colectează, ca și noi, energia Soarelui. Doar că noi o primim pe căi ocolite, ca rezultat al proceselor chimice, iar ele — direct de la Soare, fapt datorită căruia sînt mai puternice decît noi. Iată aproape tot ce se spune despre ele. Mai mult nu știm nimic, cu toate că le observăm de cinci sute de ani.

— Le socotești drept ființe raționale ? întrebă ironic Page.

— De ce n-ar fi ? i-o tăie Craig. Crezi că, dacă nu putem intra în comunicație cu ele, înseamnă asta că n-au rațiune ?

Pur și simplu nu doresc să comunic cu noi. Dacă nu ne vorbesc, nu înseamnă că nu gîndesc. Poate că inteligența lor n-are o bază comună cu cea umană. Poate că-l consideră pe om drept o viețuitoare aparținînd unei specii inferioare și nu doresc să-și piardă timpul cu noi.

— Ai înnebunit ! exclamă Page. Doar și ele ne-au observat în toți acești ani. Au văzut ce știm să facem. Ne-au văzut cosmonavele. Au văzut cum am construit stația. Au văzut cum transmitem energie pe alte planete, la distanțe de milioane de mile de Mercur.

— Just, se învoi Craig, au văzut toate astea. Dar ce impresie crezi că le-a produs ? Omul se consideră un mare constructor, dar te-ai străduit în mod deosebit să discuți cu un păianjen, cu un graur, cu o viespe ? Pariez că nu. Deși aceștia sînt și ei mari constructori.

Page se răsuci supărat în fotoliu și spuse :

— Dacă ele se află la un nivel superior, unde le sînt realizările ? Unde sînt orașele, mașinile, civilizația ?

— Dar poate, presupuse Craig, că au depășit cu mii de ani mașinile și orașele ? Poate că au atins acea treaptă a civilizației cînd nu mai sînt necesare mecanismele ? Ciocăni cu creionul în masă. Ascultă. Aceste Sfere sînt nemuritoare. Asta este neîndoielnic. Nimic nu le poate ucide. După cum vezi, ele nu sînt corporale, sînt doar acumulări de energie. Prin aceasta s-au adaptat mediului înconjurător. Și mai ai îndrăzneala să te gîndești că ai putea prinde pe vreuna. Neștiînd nimic despre ele, vrei să le duci pe Pămînt și să le prezinți la circ sau în loc de reclamă rutieră, pentru distracția unor gură-cască.

— Dar oamenii vin special încoace ca să le vadă, obiectă Page. Știi doar asta. Iar biroul turistic le cere neconținut...

— Asta-i altceva, îl întrerupse Craig. La ele acasă se pot strîmba după pofta inimii ; nu-i treaba noastră. Dar n-avem dreptul să le scoatem de aici pentru exhibiții terestre. Asta ar provoca o serie întreagă de neplăceri.

— Dar dacă sînt atît de-ale naibii de inteligente, izbucni Page, de ce se strîmbă așa ? N-apuci să te gîndești la ceva, că ele îți și reprezintă gîndul... Cei mai mari mimi ai sistemului solar ! Și nimic nu reprezintă corect... totul devine strîmb și deformat. Asta ce-nseamnă ?

Nu-i nimic de mirare, răspunse Craig, niciodată în creierul omului nu se nasc idei perfect închegate. Sferele colorate

le prind imediat și le dau viață. Gîndindu-te la ceva, dumneată nu-ți dai osteneala să prelucrezi gîndurile în detaliu — gîndurile îți sînt fragmentate. Ce pretenții poți avea de la Sferă ? Ele culeg ceea ce le dăm și completează lipsurile după cum le vine. Și iată ce se-ntîmplă. Te gîndești la cămile și înaintea ta au și apărut cămile cu coarne fluturînd, cămile cu 4 sau 5 co-coașe, un șir nesfîrșit de cămile fantastice. Și aruncînd enervat creionul, Craig urmă : și să nu-ți închipui că Globurile colorate procedează astfel ca să ne distreze. Mai curînd cred că noi avem intenția să le distrăm. Și atunci se distrează, la rîndul lor. În definitiv, nu-i exclus să ne rabde doar pentru gîndurile noastre nostime. Cînd au apărut aici prima dată oamenii, indigenii arătau ca simple globuri multicolore care se rostogoleau pe suprafața lui Mercur ; așa le și numeau pămîntenii : Globuri colorate. Apoi însă ele au început să ia forma oricărei plăsmuiri umane.

— Voi comunica la Washington, căpitane Craig, modul în care te porți, izbucni Page.

— Dracu' să te ia, comunică ! spuse amenințător Craig. Se pare că ai uitat unde ești. Nu te afli pe Pămînt, unde prin miță, prin lingușire, prin forță omul poate obține aproape tot ce dorește. Aici este Centrul energetic de pe emisfera luminată a lui Mercur, principala sursă de energie, care alimentează toate planetele. Dacă stația se defectează, undele purtătoare de energie se întrec, iar întregul sistem solar este dat peste cap. Craig ciocăni în masă : aici comand eu, iar dumneata o să te supui ca toți ceilalți. E treaba mea să urmăresc funcționarea stației, transmiterea regulată a energiei pe alte planete. Nu voi permite unui ignorant să mă bage în bucluc. Cît timp sînt eu aici, nimeni nu va îndrăzni să tulbure Sferile colorate. Avem și fără asta destule griji.

Page se îndreptă spre ușă, dar Craig îl opri, spunîndu-i pe un ton scăzut.

— Vreau să te previn. În locul dunitale n-aș încerca să fur mașina. După fiecare călătorie balonul de oxigen este scos și este închis în dulap. Singura cheie se găsește la mine. Privi trist în ochii lui Page și continuă : desigur, în mașină mai rămîne puțin oxigen, care ar ajunge pentru vreo jumătate de oră, poate chiar pentru mai puțin. Dar nu pentru mai mult. Nu-i prea plăcut să rămii fără oxigen. Abia deunăzi, în apropierea unuia dintre stațiile Centurii de Apus, au dat peste un flăcău care păta se ceva...

Page ieși, trintind ușa.

Sferele încetaseră să danseze și se rostogoleau lin pe șes. Din cînd în cînd, una dintre ele lua forma vreunui obiect, dar o făcea leneș, nehotărît și revenea imediat la starea precedentă.

„Cred că bătrînul Crippie și-a lăsat vioara. Puțin probabil să se-ntîmple ceva. Pe stațiile automatizate atenția nu-i solicitată decît la minimum“.

Camera de comandă era plină de aparatele care, pocnind, zăngănind, trosnind, bolborosind, dirijau fluxul energetic spre Centura de Apus și direcționau undele spre puncte ale Universului, unde erau recepționate de substațiile ce formau centurile inelare ale celorlalte planete. E suficient ca un aparat să nu funcționeze, e de ajuns o deviere de o fracțiune de grad și... Craig se cutremură, închipuindu-și unda cum se împlîntă cu o forță înspăimîntătoare într-o planetă, într-un oraș.

Dar este exclusă orice defecțiune ; niciodată nu s-a întîmplat una ca asta și nici nu se va întîmpla. Mecanismul este perfect fiabil ; a trecut multă vreme de cînd Mercur trimitea pe astrocargouri gigantice grupuri de transformatoare spre alte lumi. Da, această energie cu adevărat nesecată era transmisă la distanțe de milioane de mile, prin unde rectilinii. Această energie o căpătau fermele de pe Venus, minele din Marte, uzinele chimice și criolaboratoarele de pe Pluton.

În camera de comandă mai existau și alte aparate nu mai puțin importante : mașina atmosferică — ea compunea amestecul de aer, folosind oxigenul lichid, azotul și celelalte gaze din cisternele pe care astronavele le aduceau, o dată pe lună, de pe Venus ; instalația frigorifică ; mașina care reglează forța gravitațională.

Craig auzi pașii grei ai lui Crippie pe scară și se întoarse spre ușă chiar în momentul în care bătrînul intra în cameră.

— Pămîntul abia a ieșit din opoziție, spuse Crippie. Stația de pe Venus a căpătat o sarcină energetică suplimentară.

Craig dădu din cap : totul mergea în ordinea stabilită. De îndată ce Soarele se găsea între o planetă oarecare și Mercur, energia suplimentară produsă pe acesta era preluată de substațiile proximei planete care o retransmiteau celei ecranate de Soare pînă cînd opoziția dispărea.

Craig se ridică și, apropiindu-se de luminator, începu să privească șesurile prăfuite. La orizont se ivi un punct ; se apropia rapid prin deșertul mort și cenușiu.

— Sunt ! exclamă Craig.

Crippie se îndreptă spre uşă.

— Mă duc să-l întâmpin. Ne-am înţeles să jucăm azi o partii la şah.

— Mai întâi, spuse Craig, să vină la mine.

— Bine, răspunse Crippie.

...Craig nu putea de loc să adoarmă. Ceva îl neliniştea. Ceva nedeterminat, deoarece nu exista nici un motiv de nelinişte. Unda radio arăta că marele vârtej se deplasează foarte încet, cu câteva picioare pe oră şi în sens opus staţiei. Detectoarele nu descoperiseră alte vârtejuri. Se părea că totul este în regulă. Şi totuşi o seamă de fleacuri — bănuieli, impresii neclare — nu-i dădeau pace. Iată, de pildă, Kunt; era acelaşi ca întotdeauna, dar discutând cu el, Craig încerca un sentiment neînţeles. Ar fi zis chiar — neplăcut; fără să-şi dea seama de ce, simţi că-l furnică pe spinare, iar părul i se făcu măciucă.

Şi, colac peste pupăză, acest Page. Te pomeneşti că timpitul ăla blestemat o întinde ca să prindă Sfera, şi atunci nu mai scapi de buclucuri. Ciudat, cum se face că lui Kunt i s-au defectat staţiile de radio, atît cea din costum cît şi cea din maşină. Ca şi cum le-ar fi măturat fluxul de energie. Kunt nu putea să explice cum s-a întîmplat asta, de fapt nici n-a încercat. A ridicat doar din umeri. Cîte nu se mai întîmplă pe Mercur!

Craig renunţă la încercările de a adormi. Îşi vîrî în papuci picioarele, se duse la luminator, ridică jaluzeaua şi privi afară. Sferele colorate continuau să se rostogolească prin praf. Deodată una dintre ele se transformă într-o uriaşă sticlă de whisky, se ridică în aer, se înclină, iar lichidul curse pe jos. Craig hohoti: „Bătrînul Crippie visează că bea“.

Se auzi o bătaie timidă în uşă. Craig se întoarse brusc. O clipă rămase locului, reţinîndu-şi răsuflarea şi trăgînd cu urechea, ca şi cum ar fi aşteptat un atac. Apoi rîse încet. Era cît pe aci să facă o prostie. Nervii erau de vină. N-ar strica să bea ceva. Din nou o bătaie timidă, dar totuşi mai insistentă.

— Intră!

Crippie se strecură în cameră.

— Mă gîndeam că nu dormi, spuse el.

— Ce s-a-ntîmplat, Crippie? Craig se simţi din nou în-cordat. Nu-l mai ţineau de loc nervii. Crippie veni mai aproape.

— Kunt, şopti el, Kunt m-a bătut la şah. De şase ori la rînd, fără să-mi de vreo şansă de revanşă. În cameră izbucni hohotul lui Craig. Înainte, cîştigam fără nici o trudă, stăru-

bătrînul. Uneori, chiar îl lăsăm dinadins să ciştige, ca să nu se plictisească și să nu renunțe la joc. Astă-seară mă și pregăteam să-i trag o bătaie și iată că deodată... Crippie se încrunță, iar mustățile îi tresăriră : Și asta nu-i totul, fir-ar să fie al dracului ! Am impresia că deodată Kunt s-a schimbat...

Craig se apropie de bătrîn și-l apucă de umăr.

— Înțeleg, spuse. Înțeleg foarte bine ce simți. Din nou își aminti cum i se făcuse părul măciucă adineauri cînd vorbise cu Kunt.

Clipind din ochii săi spălăciți, Crippie dădu din cap.

Craig se răsuci pe călcîie și începu să-și dezbrace pijamaua.

— Crippie, rosti el brusc, ia imediat revolverul, coboară în camera de comandă și încuie-te acolo. Nu te duce nicăieri pînă nu mă-ntorc. Și nu da drumul înăuntru nimănu. Se uită trist la bătrîn : Înțelegi ? Nimănu ! Dacă ești silit, trage. Dar fii atent, nimeni să n-atingă manetele.

Crippie își holbă ochii și-și înghiți saliva.

— Crezi c-o să avem neplăceri ? întrebă el cu glasul tremurător.

— Nu știu, îi răspunse sec Craig, dar vreau să aflu.

Jos, în garaj, Craig privi supărat spre locul gol, unde trebuia să se găsească mașina lui Page. Dispăruse ! Craig se apropie furios de locul unde erau păstrate baloanele cu oxigen. Văzînd că broasca dulapului era neatinsă, vîrî în ea cheia. Capacul sări în sus : toate baloanele erau la locul lor, unul lîngă altul, fixate la instalația de încărcare. Craig stătea și se uita la baloane și nu-i venea să-și creadă ochilor.

„Toate-s la locul lor ! Înseamnă că Page a plecat cu mașina fără să aibă o rezervă suficientă de oxigen, așa că va pieri de o moarte chinuitoare în deșerturile lui Mercur“.

Craig se întoarse ca să plece, dar deodată se opri. Prin minte îi treceau tot felul de gînduri. N-avea nici un sens să-l urmărească pe Page. Probabil nerodul ăla era deja mort. O adevărată sinucidere. Și doar îl prevenise ! El, Craig, va avea de furcă ? S-a întîmplat ceva acolo, la norul cosmic. Mai întii trebuia să alunge bănujelile chinuitoare ce-i frămîntau creierul. Trebuia să verifice anumite lucruri. N-avea cînd să urmărească morții. Un timpit blestemat, un sinucigaș ! Pur și simplu a înnebunit, închipuindu-și că poate prinde o Sferă

colorată.

Craig deconectă linia, închise furios robiuetul balonului, desfăcu legătura și scoase din dulap balonul ; era greu : așa și trebuia să fie, pentru a rezista la presiunea de 200 de atmosfere. Apoi porni prin garaj spre mașină, când pisica Matilda țîșni pe scară în jos și i se încurcă între picioare. Craig se poticni, gata să cadă, dar izbuti cu greutate să-și păstreze echilibrul și înjură cu priceperea dobîndită numai după un lung antrenament.

— Miau ! făcu sociabil Matilda.

Era ceva nereal în partea însorită a lui Mercur și asta mai mult simțea decît vedeai. De acolo, Soarele părea de nouă ori mai mare ca de pe Pămînt, iar termometrul nu arăta niciodată mai puțin de 340°C . În arșița asta înspăimîntătoare, amplificată de intensele radiații ale Soarelui, oamenii trebuiau să poarte costume cosmice cu fotoelemente, să circule în mașini cu fotoelemente și să trăiască în stația de energie, care nu era altceva decît un puternic fotoelement.

Energia electrică putea fi condusă, dar dogoarea și radiațiile aproape că nu se supuneau controlului. Stîncile și solul, biciuite de arșiță și de radiații, se transformau în praf. Iar orizontul se tîra foarte aproape, întotdeauna atîrna deasupra capului, de parcă ar fi fost capătul lumii.

Dar nu asta făcea planeta să fie atît de ciudată, ci mai curînd nefireasca deformare a tuturor liniilor, deformare greu de perceput. Poate că senzația de bizar se datora faptului că uriașa masă a Soarelui înlătura existența unei linii drepte, înclinînd acul magnetic și modificînd însăși structura spațiului cosmic.

În timp ce gonia pe șesul prăfuit, Craig simți tot timpul această stare contrară obișnuințelor lui terestre. Mașina trecea printr-o băltoacă, împrôșcînd o topitură grea. În mintea distrată a lui Craig se învălmășeau sute de gînduri dezlîinate. Ochii lui ageri urmăreau, prin masca străvezic, urmele lăsate de mașina lui Kunt. Balonul cu oxigen șuiera ușurel, generatorul arzătorie pîrîia, dar locurile străbătute erau liniștite.

Cercetînd în jurul său, Craig observă că parcă îl urmărea o mare Sferă albastră, dar în curînd uită de ea. Privi harta pe care erau indicate coordonatele vîrtejului. Rămăseseră doar cîteva mile. Și iată-l ajuns în apropierea norului.

Craig nu-l sesiză de loc, cu toate că aparatele îl detectau și-l indicau pe hartă, pe măsură ce se apropiau de el. Poate dacă ai sta sub un unghi drept față de vîrtej, ai putea observa o licărire slabă, o vibrație, ca și cum ai privi într-o oglindă undulată. Alteceva nu trăda prezența norului. Nu-ți dădeai seama unde începe și unde se termină. Chiar avînd aparatele în miini nu era greu să pătrunzi în el.

Craig tresări, aducîndu-și aminte de primii călători interplanetari care nimereau în asemenea vîrtejuri. Curajoșii astronauți îndrăzneau să descindă pe emisfera însořită, se încumetau să călătorească în acele străvechi scafandre. Aproape cu toți piereau în radiații, ca și cum ar fi fost fierți. Unii se îndreptau spre șesuri și acolo dispăreau. Alții intrau în nor și parcă se topeau în văzduh.

Bineînțeles, nu exista nici un fel de văzduh — nu mai exista de multe milioane de ani. Pe această planetă elementele libere dispăruseră de mult, iar toate elementele rămase, cu excepția celor ascunse adînc sub sol, erau atît de solid legate în combinații, încît era imposibil să fie extrase. Tot astfel dispăruse și de pe Venus aerul lichid.

Vehiculul lui Kunt lăsase în praf și pe pietre urme foarte clare, așa încît nu le puteai pierde din ochi. Mașina lui Craig săltă puțin în sus, apoi plonjă într-o mică vale. Și în centrul văiugii Craig văzu un joc straniu de lumină și de întuneric.

Iată și norul cosmic.

Craig se uită la aparate — i se tăie răsufllarea. Ce intensitate! Continuînd să meargă pe urmele lui Kunt, Craig lunecă în vale, apropiindu-se tot mai mult de acea formă aproape invizibilă, care era vîrtejul. Acolo mașina lui Kunt se oprise. Kunt ieșise, probabil, din mașină și adusese aparatele mai aproape de vîrtej; direle lăsate de el hrăzdau praful mărunt. Apoi se întorsese... se oprise și se apropiase din nou de nor. Și acolo...

Craig frînă brusc, uitîndu-se înspăimîntat prin parbriz. Își simțea pulsul bătîndu-i turbat în gît. Sări de pe scaun și începu să îmbrace în grabă costumul cosmic.

leșind din mașină, se îndreptă spre grămada întunecată care zăcea pe sol. Se apropie încet, tot mai mult, și groaza îi strîngea inima în clește. În sfîrșit, se opri. Arșița și radiațiile își jucaseră rolul; calcinaseră, zbîrciseră, își distruseseră victima, dar în mod neîndoielnic de pe sol îl privea fața moartă a lui Kunt Anderson!

Craig se ridică și se uită în preajmă. Sferile colorate dansau pe coline, învîrtindu-se și împingîndu-se — martori muți ai îngrozitoarei descoperiri. Una dintre ele, o sferă albastră, care era mai mare decît celelalte, se luase după mașina ce cobora valea; acum se legăna neliniștită la vreo 15 metri de Craig.

Kunt spusese: „nostim“. Strigase asta, și glasul îi trosnea și-i vibra, înăbușit de radiațiile puternice. Dar oare fusese Kunt? Poate că el și murise cînd mesajul ajunsese la Craig?

Craig privi în jur. Sîngele îi zvîcnea în tîmple. Să fie Sferile vinovate de moartea lui Kunt? Și dacă este așa, atunci de ce nu se ating și de el, de Craig? Iată, sute de Sfereseară pe colină. Dacă cel ce zace aici, cu ochii morți, ațintiți în bezna spațiului, este Kunt, atunci cine este celălalt care s-a întors la stație?

Va să zică, Sferile se dădeau drept oameni! Era posibilă una ca asta?! Desigur, ele erau mimi excelenți, dar nici chiar așa: totdeauna se ivea ceva necorect în imitația lor — ceva stîngaci și fals. Craig își aminti ochii lui Kunt, cînd se întorsese la Centru, privirea lor rece, pustie, așa cum este cea a oamenilor cruzi. Din cauza acestei priviri, îl furnicase pe spinare pe Craig. Și Kunt, cel care juca șah atît de prost, cîștigase de șase ori la rînd.

Craig se uită din nou la mașină. Sferile colorate dansau ca și înainte, pe coline, dar marea Sferă albastră dispăruse. O senzație groaznică, dar neclară îl făcu pe Craig să se întoarcă și să privească la vârtej. La marginea acestuia stătea un om. Craig îl privi în tăcere, fără să se poată urni din loc.

Omul care stătea în fața lui la distanță de patruzeci de picioare era Cart Craig!

Trăsăturile proprii sale feți, el întreg, un al doilea Cart Craig, ca și cum ar fi cotit pe după colț și s-ar fi ciocnit cu sine însuși, venindu-și în întîmpinare! Uimirea îl copleșise. Putea repede înainte, apoi se opri. Stupoarea se schimbă deo-

dată în groază ; apăru conștiința primejdiei, ascuțită ca o lovitură de cușit. Omul din față ridică mâna și-l chemă la sine pe Craig, dar Craig stătea ca înfipt în pământ și încerca să-și dea seama de cele ce se întâmplau, să-și liniștească tulburarea din creier. Nu era o simplă reflectare, deoarece omul n-avea pe el un costum cosmic, așa cum avea Craig.

Și nici nu era un om adevărat, altfel n-ar fi stat așa, sub razele turbate ale Soarelui. Ar fi pierit într-o clipă. Dar la patruzeci de picioare de mașină bîntuia vîrtejul, care înghițea pe oricine ar fi trecut de înfiorătoarea graniță invizibilă. Vîrtejul se deplasa cu o viteză de cîteva picioare pe oră, iar locul în care stătea acum Craig și unde, la picioarele lui, zăcea corpul lui Kunt, se găsisse cîteva ore mai înainte în sfera de acțiune a vîrtejului.

Celălalt înaintă, iar în același moment Craig se dădu înapoi și mâna lui apucă revolverul. Însă n-apucă să-și scoată arma decît pe jumătate : omul dispăru. Nici un fum, nici o vibrație a materiei care-și schimbă starea. Omul se evaporase pur și simplu. Dar în locul lui se legăna o mare Sferă albastră.

O sudoare rece apăru pe fruntea lui Craig și i se scurse pe față. Știa că fusese la un pas de moarte, ba poate chiar de ceva mai rău. Se întoarse și se zvîrli nebușește în mașină, trase ușa, apucă manetele.

Ca scos din minți își gonia Craig vehiculul. Groaza îl prinsese în cleștii ei reci. De două ori a fost cît pe-aci să se-nîtmple o catastrofă : o dată mașina a plonjat într-un nor de praf, a doua oară a luat-o razna spre un lac de cositor topit. Craig strîngea bine volanul, mașina sărea neconținut în sus pe colinele lunecoase. La naiba ! cel ce se-ntorsese în locul lui Kunt era leit Kunt. Știa ce știa Kunt, se purta ca și Kunt. Aceleași obiceiuri, același glas, chiar cursul gîndurilor era același. Ce pot face oamenii, ce poate face omenirea împotriva acestei primejdii ? Vor putea să-i deosebească pe pămîntenii adevărați de dublurile lor ? Cum se puteau recunoaște pe sine însuși ? Creatura care pătrunsese în Centru l-a bătut pe Crippie la șah. Bătrînul îl obișnuise pe Kunt cu ideea că felul lor de joc era oarecum egal. Dar Crippie știa că-l poate bate pe Kunt oricînd, în vreme ce Kunt nu știa aceasta și deci nici creatura ce-l reprezenta pe Kunt n-o știa. Iată de ce Kunt cel

fals s-a așezat la masa de șah și a câștigat șase partide la rînd, spre mîhnirea și perplexitatea bătrînului Crippic.

Avea totul vreun sens sau nu ?

Sfera colorată se prefăcuse în Craig. Ea încercase să-l atragă pe Craig în norul cosmic. Probabil că Sferele sînt în stare să-și modifice structura electronică și astfel să pătrundă în vîrtej fără să pățească nimic. Ele l-au atras acolo pe Kunt, luînd înfățișarea unei ființe omenești și trezindu-i astfel curiozitatea. El a intrat în vîrtej, și acolo Sferele colorate s-au năpustit asupra lui. Ele nu puteau atinge omul îmbrăcat în costum, deoarece costumul era o cameră cu fotoelemente, iar Sferele sînt aglomerări de energie. În lupta energiei cu fotoelementul întotdeauna învinge fotoelementul.

— Nu-s proaste, gîndi Craig. Metoda Calului troian. Mai întîi s-au debarasat de Kunt, apoi au încercat să facă același lucru cu mine. Dacă în Centru ar exista două Sfere, nu le-ar fi greu să-l curețe și pe Crippic.

Craig întoarse cu furie volanul. Frișă înaintea trecătorii și viră spre vale. Mai întîi trebuia căutată Sfera care joacă rolul lui Kunt. În primul rînd trebuia găsită ; apoi aveau să hotărască ce să facă cu ea.

Dar a găsi sfera nu era chiar atît de simplu. Craig și Crippic, îmbrăcați în costume spațiale, stăteau în mijlocul bu-cătăriei.

— Trebuie să fie pe undeva pe-aici, lua-m-ar dracu, spuse Crippic. Pur și simplu s-a ascuns, iar noi nu l-am observat.

Craig dădu din cap :

— Nu, Crippic, nu se poate să nu-l fi observat. Am întors totul pe dos, n-am lăsat necercetată nici o crăpătură.

— Dar poate, își dădu cu părerea Crippic, și-a dat seama că partida e pierdută și și-a luat tîlpășița. Poate că a întins-o pe cînd păzeam camera de comandă.

— Poate, se învoi Craig. Și eu m-am gîndit la asta. Cel puțin știu că el ne-a distrus stația de radio. Se temea probabil că vom cere ajutor. Înseamnă că avea un plan pe care în acest moment poate că și-l duce la îndeplinire.

Stația tăcea, dar liniștea era subliniată și amplificată de sunete abia perceptibile : trosnetul slab al mașinilor la etajul inferior, șuieratul generatorului atmosferic, bolboroseala apei sintetizate.

— Fir-ar al naibii, pufni Crippie, știam că nu-i în stare s-o facă. Pur și simplu Kunt nu putea câștiga la șah dacă juca fără șmecherii.

Din frigider se auzi un miorlăit disperat : „Miau-u !” Crippie porni înspre frigider și apucă în drum mătura.

— Iar pisica asta blestemată, mormăi el, nu pierde nici un prilej să se vîre acolo.

Craig se repezi înainte și-i trase lui Crippie mîna de pe ușă.

— Stai ! porunci el.

Matilda continua să miaune jalnic.

— Dar Matilda...

— Și dacă nu-i Matilda ? ! spuse Craig.

Dinspre ușa care dădea în coridor se auzi un tors ușor. Amîndoi se întoarseră. Matilda săteau în prag, arcuindu-și spînaarea ; ridicîndu-și coada pufoasă, se frecă de rama ușii. În momentul acela din frigider se auzi urletul sălbatic, furios, al unei pisici.

Ochii lui Crippie se îngustaseră. Mătura căzu cu zgomot pe jos.

— Dar noi n-avem decît o singură pisică !

— Bincînteles, i-o tăie Craig. Una dintre ele este Matilda, iar cealaltă Kunt sau mai bine zis ceea ce a fost Kunt. Vui un semnal strident. Craig se duse iute la luminator și ridică jaluzeaua.

— Este Page ! exclamă. S-a întors Page.

Craig se uită la Crippie, a cărui față exprima neîncrederea. Page plecase cu cinci ore mai înainte, fără oxigen, și rotuși era acolo, se întorsese. Dar nici un om n-ar fi putut trăi fără oxigen mai mult de patru ore. Privirea lui Craig deveni dură ; pielea frunții i se încreți între sprîncene.

— Crippie, spuse el brusc, ia în brațe pisica și ține-o să nu fugă.

Crippie făcu o mutră acră, dar o ridică de jos pe Matilda. Ea torcea tare, agățîndu-se cu lăbuțele-i delicate de haină.

Page ieși din mașină și se îndreptă prin garaj direct spre Craig. Craig îl privea dușmănos, de sub casca scafandruului.

— Mi-ai nesocotit ordinul, spuse supărat. Ai plecat să prinzi Sfera și chiar ai prins una.

— Nu-i nimic grav, căpitane Craig, spuse Page. Sint ascultătoare ca niște pisoi. Le-am îmblinzit fără nici o dificultate.

Fluieră și din ușa deschisă a mașinii se rostogoliră două Sfere — una roșie și una verde ; se opriră și începură să se legene. Craig le cântări și le aprecie dintr-o privire.

— Băieți buni, observă simplu Page.

— Și tocmai câți îți trebuia, spuse Craig.

Page tresări, dar se stăpîni imediat.

— Da, și eu tot așa gîndesc. Desigur, am să-i învăț să umble cu aparatele, dar mi-e teamă că dacă se apropie de posturile de recepție, toate se duc dracului.

Craig se apropie de dulapul cu baloane de oxigen și deschise ușa.

— Un lucru nu pot înțelege, spuse el. Te-am prevenit să nu deschizi dulapul. Și te-am mai prevenit că fără oxigen ai să pieri. Și totuși ești viu.

Page rîse :

— Am avut ascuns puțin oxigen, căpitane. Parcă am pre-simțit că o să mă refuzi.

Craig scoase unul dintre baloane din dulap.

— Mînti, Page, spuse el calm. N-ai avut alt oxigen. Nici n-aveai nevoie de el. Orice om ar fi murit, de o moarte groaznică, dacă ar fi ieșit de aci fără oxigen. Dar dumneata n-ai murit, pentru că nu ești om !

Page se retrase repede, dar se opri în loc, îndreptîndu-și privirea spre balonul cu oxigen, cînd celălalt îl și strigă.

— O singură mișcare și dau drumul oxigenului, spuse Craig sumbru, strîngînd între degete supapa de control. Știi desigur ce înseamnă asta ; este oxigen lichid sub presiune de 200 atmosfere. Mai rece chiar decît spațiul. Craig rîse cu o satisfacție răutăcioasă : O mică doză îți va întoarce pe dos organismul, nu-i așa ? Voi, Sferele, v-ați obișnuit să trăiți acolo la suprafață, într-o arșiță înalțătoare, și nu suportați frigul. Voi aveți nevoie de o cantitate colosală de energie, iar aici la noi, în interiorul stației, este puțină energie. Noi sintem nevoiți s-o păstrăm, pentru că altfel pierim. Dar în oxigenul lichid este și mai puțină energie. Voi vă creați singuri mediul înconjurător și răspîndiți chiar în jur, dar totuși acesta este limitat.

— Dacă n-ar exista costumele cosmice, ai vorbi altfel, spuse amar Page.

— Costumele, probabil, v-au pus în încurcătură, zîmbi Craig. Noi le-am îmbrăcat pentru că goncam după prietenul dumitale. Cred că este în frigider.

— Prietenul meu este în frigider ?

— Da, cel care s-a întors în locul lui Kunt. Cînd și-a dat seama că sîntem pe urmele lui, s-a transformat în Matilda. Dar a sărit peste căl. S-a simțit atît de mult Matilda încît a uitat cine este în realitate și a intrat în frigider. Ceea ce nu i-a fost de loc pe plac.

Page păru cu totul copleșit. O clipă, trăsăturile feței lui deveniră difuze, apoi se precizară din nou.

— De vină-i faptul că întreceți măsura, continuă Craig. Uite și acum, dumneata ești mai mult Page decît Sferă, mai mult om decît o acumulare de energie.

— N-ar fi trebuit să facem această încercare, spuse Page. Cel mai bine ar fi fost să așteptăm pînă cînd te înlocuia altcineva. Știm doar că dumneata nu ne disprețuiești, cum o fac mulți oameni. Eu am spus că trebuie să așteptăm, dar tocmai atunci în vârtejul cosmic a nimerit un om cu numele de Page...

Craig dădu din cap.

— Înțeleg, pur și simplu nu puteați pierde ocazia. De obicei este greu de ajuns pînă la noi. Voi nu sînteți în stare să învingeți camerele cu fotoelemente. Trebuia totuși să inventați ceva mai convingător. Povestea asta absurdă cu Sferile prinse...

— Page plecase însă chiar pentru asta, insistă falsul Page. Firește că n-ar fi reușit s-o facă, dar era sigur de succes.

— A fost foarte viclan din partea voastră, spuse Craig. Să-i aduci pe băieții voștri, prefăcîndu-te că i-ai prins, pentru ca la un moment dat să ne iei prin surprindere. Da, era mai viclan chiar decît ți se pare.

— Ascultă, spuse Page, nouă ne este limpede că am pierdut. Ce vreți să faceți acum ?

— O să-i dăm drumul prietenului dumitale din frigider, spuse Craig. Apoi vom deschide ușile — și sînteți liberi.

— Și dacă nu plecăm ?

— Atunci vom da drumul oxigenului lichid. Avem sus rezervoarele pline cu oxigen. Le vom goli, transformînd totul

într-un adevărat infern. Voi nu veți suporta și veți pieri din lipsă de energie.

Din bucătărie se auzi un zgomot înfiorător. Ai fi crezut că un ghem de sirmă ghimpată hîrjite pe un acoperiș de tablă. Zgomotul era din cînd în cînd întrerupt de urletele lui Crippie. Pe trepte, din bucătărie, se rostogoli o sferă de blană, iar după ea Crippie agitînd furios o mătură. Mingea se desfăcu, transformîndu-se în două pisici identice. Cozile stăteau băț, blana de pe spinare li se zburlise, ochii le luceau ca niște focuri verzi.

— M-am săturat să țin pisica asta blestemată și am... oțtă Crippie.

— Am înțeles, îl întrerupse Craig. Și ai băgat-o în frigider lângă cealaltă pisică.

— Chiar asta am făcut, recunosc Crippie. Și în fața mea s-a dezlănțuit iadul.

— Bine, spuse Craig. Acum, Page, spune care este a dumitale...

Page pronunță repede ceva și una dintre pisici începu să se topească. Trăsăturile ei deveniră neclare și ea se preschimbă într-o Sferă, într-o mică Sferă drăgălașă, roz-pal.

Matilda scoase un urlet înfiorător și o rupse la fugă.

— Page, spuse Craig, noi am fost întotdeauna împotriva complicațiilor. E suficient să vreți și putem deveni prieteni. Nu există nici o cale... ?

Page dădu din cap :

— Nu, căpitane. Noi și oamenii sîntem ca doi poli. Noi discutăm acum ca un om cu un alt om, în realitate însă diferența este covârșitoare, nu ne putem înțelege unul cu altul. Page se opri și spuse șovăind : Ești un băiat de ispravă, Craig. Din dumneata ar fi ieșit o Sferă bună.

— Crippie, spuse Craig, deschide ușa. Page se întoarse ca să plece, dar Craig îl strigă : Încă un minut. Ca un serviciu personal. Nu-mi poți spune din ce cauză s-a întîmplat toată povestea asta ?

— Este greu de explicat, spuse Page. Vezi, prietene, toată problema este cultura. Desigur, *cultura* nu este cuvîntul cel mai potrivit, dar nu pot exprima altfel lucrul acesta în graiul dumitale. Pînă la venirea voastră am avut cultura noastră, modul nostru de viață, gîndurile noastre — erau ale noastre

proprii. Noi ne-am dezvoltat altfel decât voi, noi n-am trecut. ca voi, prin această fază necoaptă care este civilizația. Noi am început dintr-un punct la care voi nu veți ajunge nici peste un milion de ani. Noi avem un țel, un ideal spre care tindem. Și noi progresăm. Nu-ți pot explica lucrul acesta. Și deodată ați apărut voi...

— Mai departe ghicesc, îl întrerupse Craig. Noi am adus aci o influență străină, v-am nesocotit cultura, concepția de viață. Gîndurile noastre le-au invadat pe ale voastre, iar voi ați devenit niște simpli imitatori, preluînd deprinderi străine. El se uită la Page : Oare nu există nici o soluție ? Trebuie să ne dușmănim din cauza asta, fir-ar al naibii ?

Page se întoarce și se îndreaptă spre ieșire, după el mergeau două Sfere mari și una mică, roz.

Stînd în ușă, umăr lîngă umăr, cei doi pămînteni priveau cum ies Sferile colorate. Mai întîi Page păstră înfățișarea ome-nească, dar apoi trăsăturile lui se pierdură, se strînseseră și iată că și în locul lui se legăna acum o Sferă.

Crippie hohoti la urechea lui Craig :

— E violetă, lua-o-ar dracu !

Craig se așeză la masă și scrisese un raport către Consiliul energiei solare ; stiloul îi alerga repede pe hîrtie.

„Cinci sute de ani au așteptat înainte de a începe să acționeze. Poate că au întîrziat din precauție sau în speranța că vor găsi vreo altă soluție. Sau poate că timpul se calculează la ei altfel. Pentru viața care se pierde în infinit, timpul n-are prea mare importanță. În intervalul acestor cinci sute de ani ei ne-au observat, ne-au studiat. Au citit în creierul nostru, ne-au absorbit gîndurile, ne-au cercetat cunoștințele, s-au pătruns de individualitatea noastră. Probabil că ei ne cunosc mai bine decât ne cunoaștem noi înșine. Ce este stîngaciul lor fel de a ne imita gîndurile ? O simplă viclenie ? O încercare de a ne face să-i considerăm inofensivi ? Sau între imitația lor și gîndurile noastre există aceeași diferență ca și între parodie și o adevărată operă de artă ? Nu pot spune nimic. În această problemă n-am nici un fel de idei. Pînă acum n-am încercat să ne apărim de ei pentru că-i consideram doar niște ființe amu-

zante și nimic mai mult. Nu știu dacă pisica din frigider era o Sferă sau Marilda, dar tocmai pisica mi-a dat ideea oxigenului lichid. Desigur, există și mijloace mai eficiente. Este bun orice poate să le scadă rapid energia. Sînt convinși că ei vor face noi încercări, chiar dacă vor trebui să aștepte încă cinci sute de ani. De aceea eu insist...”

Puse jos tocul. Coșul de hîrtii care stătea în colțul camerei se mișcă și din el ieși Marilda. Coadă ei stătea războinic drept în sus. Privindu-l cu dispreț pe Craig, ea se îndreptă spre ușă și începu să coboare treptele.

Crippie își acorda viora. Se gîndea la Kunt. Iășînd departe discuțiile iscate din pricina șahului, ei fuseseră întotdeauna prieteni.

Craig se gîndea cum să procedeze mai departe. Trebuia să se ducă după corpul lui Kunt și să-l trimită pe Pămînt, ca să fie înmormîntat acolo. Dar mai întîi se va culca. Fir-ar al naibii, ce somn îi era !

Craig luă tocul și continuă să scrie :

„...să se depună toate eforturile pentru inventarea armelor necesare... Dar de folosit le vom folosi doar pentru apărare. Despre o nimicire nici nu poate fi vorba...”

De aceea trebuie să-i studiem, după cum ne studiază ei pe noi. Pentru a lupta cu ei trebuie să-i cunoaștem. Data viitoare, desigur, vor imagina un nou mod de atac. De asemenea, este necesar să organizăm verificarea fiecăruiia care intră în stație, pentru a determina dacă este om sau sferă. Și, în sfîrșit, trebuie să depunem toate eforturile ca să ne asigurăm de altă sursă de energie pentru cazul în care Mercur ar deveni inaccesibil”.

Reciti raportul și-l puse departe.

— N-o să le placă, își spuse Craig, în special ultimul punct. Dar trebuie să privim adevărul în față.

Craig șezu mult timp la masă, gîndind. Apoi se ridică și merse la lumnator.

Afară, pe șesurile lui Mercur, dansau Sferile colorate — figuri de șah monstruoase se rostogoleau în praf. Cît cuprindeau ochii, șesul era semănat cu figuri de șah ce treceau în galop. Și la fiecare salt se înmulțeau.

Poarta care duce dincolo

Hiram Taine se deșteptă și se ridică în pat, în capul oaselor. Towser lătra și zgîria ușa.

— Taci! îi zise Taine.

Ciinele înălță urechile cu un aer de inchișitor și reîncepu să latre și mai și. Taine se frecă la ochi. Își trecu o mină prin părul rărit și o clipă avu chef să se culce din nou și să-și tragă cuvertura peste cap. Dar nu era posibil să doarmă atîta timp cît Towser lătra.

— În definitiv, ce te-a apucat? se răsti el la ciine.

— Vhuu! făcu acesta, fără să înceteze să zgîrie harnic podcaua.

— Dacă vrei să ieși, zise Taine, n-ai decît să dai deoparte ușa capitonată. Doar știi bine cum s-o faci, că o deschizi mereu.

Towser tăcu, se așeză greoi și-și privi stăpînul cum iese din așternut. Taine își trase pe cap cămașa, înbracă pantalonii, dar nu-și dădu ostencala să se și încalțe. Deodată ciinele se propulșă într-un colț al camerei, puse botul în pămînt și început să adulmece pervazul pardoselii, răsufîind zgomotos și salivînd.

— Ai găsit un șoarece? rise Taine.

— Vhuu! făcu Towser cu o enormă emfază.

— E prima oară cînd te văd făcînd atîta tapaj pentru un șoarece, zise surprins stăpînul său. Pesemne te-ai cam țicnit.

Era o frumoasă dimineață de vară. Un torent de soare inunda fereastra.

— Bună zi pentru undiță, își spuse Taine, apoi își aminti că, oricum, nu putea merge la pescuit, deoarece trebuia să se ducă să vadă acel vechi pat de arțar, cu coloane, despre care îi auzise vorbind pe-alde Woodman.

Se gîndi c-o să i se ceară, probabil, dublul prețului normal „În epoca noastră. — își spuse el — nu-ți mai poți cîștiga cîștii. Frațul; toată lumea a început să adulmece ce-i aceea cu aplicuante.“

Se sculă și trecu în living-room.

— Hai, îi zise lui Towser.

Ciinele îl urmă, oprindu-se la fiecare pas ca să miroase colțurile și să zgirie podeaua.

— Ce te-a apucat? se miră Taine, zicându-și totuși că poate e vreun șobolan în casa destul de veche.

Îi deschise ciinelui ușa capitonată, iar Towser țîșni afară, ca din pușcă.

— Lasă-n pace marmota aia, azi măcar, îl sfătui Taine. Lupta este pierdută dinainte, nu vei ajunge niciodată s-o descoperi.

Ciinele dispăru însă în spatele casei. Abia acum băgă de seamă Taine că se petrecuse ceva cu firma agățată de stîlp, chiar lângă drum. Unul dintre inelele ei se desprinsese și firma bălăbănea la celălalt capăt.

Cu pași prudenți, traversă drumul și iarba încă umedă de rouă ca să îndrepte firma. Nu văzu la ea nimic neobișnuit — doar inelul ce se desfăcuse. Gîndi că e opera vîntului sau a vreunui mic golan care trecuse. Nu, fără îndoială, nu fusese unul dintre ăștia. El, Taine, se înțelegea foarte bine cu puștii. Nu veneau niciodată să-l sîciie, ceea ce nu era cazul și cu ceilalți locuitori ai comunei: cu bancherul Stevens, de exemplu. Golanii se distrau adesea, scoțîndu-l din fire. Taine se dădu înapoi ca să observe dacă firma este așezată cum trebuie. Pe ea se putea citi cu litere de-o șchioapă:

LA OMUL CU MÎNI DE AUR

și dedesubt, cu caractere mai mici:

REPAR ORICE

urmat de: **ANTICHITAȚI**

AVEȚI CEVA DE VÎNZARE?

Ar fi fost poate mai bine să aibă două firme, una pentru atelierul său de reparații, și cealaltă pentru antichități. Odată, cînd va avea timp, va zugrăvi două noi — cite una de fiecare parte a drumului. Atunci firmele vor sări în ochii tuturor.

Se întoarse și privi pădurea din Turner. Socoti că e tare plăcut să ai o pădure așa de mare, chiar la capătul satului. Se aflau acolo păsări și iepuri, marmote și veverițe și, de asemenea, o mulțime de mici tranșee construite de generații de băieți din Willow Bend. Într-o bună zi, cu siguranță, un om cu simțul afacerilor o va cumpăra pentru a construi aici blocuri sau altceva la fel de respingător și atunci i se va părea că o bună parte din propria sa tinerețe îi va fi smulsă din viață.

Towser se ivi în colțul casei. Înainta mergînd pieziș și, cu urechile ciulite de curiozitate, adulmeca la baza zidului.

„Ciînele ăsta e complet aiurit” — își spuse Taine și se-ntoarse lipăind cu picioarele goale pe podea. Trecu în bucătărie, umplu ceainicul, îl puse pe mașina de gătit și aprinse arzătorul. Apoi deschise butonul radioului, fără să se mai gîndească la faptul că aparatul era stricat.

Constatînd că nu emite nici un sunet, își aminti că nu mai merge și, scîrbit, îl închise. „Totdeauna e așa — își zise. Lucrurile altora le pun la punct, dar niciodată n-am timp să le repar și pe ale mele”.

Intră în casă și se încălță.

În bucătărie, ca de obicei, mașina de gătit nu funcționa. Sub ceainic arzătorul era rece, dar Taine făcu un pas înapoi și-i arse mașinii un șut zdravăn cu piciorul. Ridică apoi ceainicul și puse palma deasupra arzătorului. Abia după cîteva minute simți un pic de căldură.

„Și de data asta mi-a mers” — își zise. Dar știa foarte bine că, într-o zi, lovitura cu piciorul nu-i va mai folosi. Va trebui atunci să se ocupe serios de această mașină. Nu era, probabil, decît o mică defecțiune a racordului puțin nestrîns.

Rașează pe plită ceainicul. Deodată, de-afară se auzi o mare larmă și Taine ieși să vadă ce se petrece. Beasley, rîndașul, șoferul, grădinarul și omul la toate al familiei Horton, intrase în curte de-a-ndaratelelea cu un vechi camion hodorogit. Lîngă el, la volan, trona Abbie Horton, soția lui H. Henry Horton, cetățeanul cel mai de seamă al comunei. Un televizor-mastodont, pe jumătate acoperit cu o pătură de voiaj în culori țipătoare, ecosez, roșu și violet, era legat la spatele camionului. Taine îl cunoștea de multă vreme. Deși demodat de aproape un deceniu, era încă cel mai costisitor aparat, a cărui prezență onorase vreodată o casă din Willow Bend.

Abbie sări din mașină. Părea o femeie energică, fără astimpăr și autoritară.

— Bună ziua, Hiram, îl salută ea. Crezi că poți să mai aranjezi odată aparatul ăsta ?

— N-am nici o îndoială c-o să-i viu și de hac, răspunse Taine, dar ocheda pe care o aruncă televizorului îl umplu de consternare. Mai avusese prilejul să se măsore cu acest aparat și știa ce-l așteaptă, de aceea adăugă prudent : O să vă coste poate mai mult decît face. V-ar trebui un televizor nou. ăsta a început să se hodoroască și...

— Exact așa-mi toacă și Henry, i-o-ntoarse Abbie pe un ton mru. El ar dori un televizor în culori, dar eu nu vreau să mă despart de ăsta. Nu-i un simplu televizor, știi, e o combină radiomagnetofon, și în plus lennul și stilul se potrivesc cu restul mobilierului meu, așa că...

— Da, știi, zise Taine, care auzise și altădată toată această poveste.

„Vai de bătrînul Henry — gîndi el. Ce trai trebuie să aibă ! Să te zbați toată ziua în fabrica ta de mașini electronice, făcînd pe marele patron, ca să te-ntorci seara acasă, unde să stai sluj înaintea acestui tiran de periferie...”

— Beasly, ordonă Abbie cu vocea ei de sergent-major, vino imediat să scoți aparatul de-aci.

— Da, conîță, făcu Beasly. Nu prea avea un aspect inteligent, cu trupul său mare, deșelat și cu umbletu-î bătăbănit.

— Să fii atent, nu vreau să-l julești.

— Da, conîță, răspunse Beasly.

— Stai să te-ajut, îi propuse Taine.

Se cățărără amîndoi în camion și începură să dezlege monstuoasa vechitură.

— E tare greu, îl preveni Abbie. Fiți atenți și unul, și altul !

— Da, conîță, mormăi Beasly.

Aparatul era, într-adevăr, masiv și dificil la manevrat. dar Taine și Beasly îl cărară sus, prin spatele casei. apoi peste cele cîteva trepte ale intrării îl trecură prin ușa dîndărăt și îl coborîră pe scară în pivniță, urmați de Abbie, care îi supraveghea cu privirea ei de vultur, ca nu cumva să zgirie aparatul.

Pivnița lui Taine era în același timp și atelier, și magazin de antichități. Într-un capăt se aflau bănci, unelte, instrumente tehnice, cutii pline cu diferite obiecte și o îngrămădeală de vechituri fără nici o utilitate, răspîndite fără nici o ordine.

În celălalt capăt — o colecție de scaune cu picioare curbate, somiere desfundate, bufete antice, comode seculare, găleți pentru cărbuni, vechi și poleite, grele stingătoare de foc, lucrute în fier și tot felul de catrafuse recoltate pe preț de nimic, de ici și de colo.

Taine și Beasly așezară cu precauție aparatul pe jos. De pe scară, Abbie îi urmărea vigilentă.

— La spune-mi, Hiram, strigă ea, stîrnită. ai ridicat un alt tavan în pivniță ? Arată mult mai bine așa.

— Hai ?

— Ziceam de tavan. Am băgat de seamă că ai ridicat un tavan nou.

Taine își înalță repede capul și constată că femeia nu mințea. Pivnița avea alt plafon, dar nu el îl construise.

Își simți gîtul sugrumat, lăsă capul în jos și-l ridică din nou. Tavanul era însă tot acolo.

— Nu pare un tavan ca toate celelalte, zise Abbie, neînfrîindu-și admirația. Nu se vede nici o linie de demarcație între zid și el. Cum l-ai făcut ?

Taine simți din nou că-l sugrumă ceva și cu greu își re-

găsi vocea.

— E un truc pe care l-am născocit singur, articulă el încet.
— Ar trebuie să vii și la noi să faci unul la fel. Dacă ai vedea pivnița noastră !... Beasly a reparat tavanul în sala de joc, dar e un nepriceput, Beasly ăsta !

— Da, conică, mormăi Beasly, pe un ton pocăit.

— Voi veni îndată ce-o să-mi găsească timp, spuse Taine, gatu să fâgăduiască orice numai să scape de ea.

— Ai avea destulă vreme, zise Abbie înțepată, dacă n-ai umbla mereu hai-hui prin sate pentru a cumpăra tot felul de mobile hărtănite, cărora dumneata le zici antichități. Pe cei din comună, care dau cu nasul pe-aici, poate-o să ajungi să-i chiorăști, dar pe mine nu mă duci !

— Unii clienți îmi aduc câștig bunicele, răspuse Taine, fără să-și iasă din calmul său.

— Și ceilalți te ruinează.

— Am aici o garnitură de porțelanuri vechi... întocmai ceea ce căutați dumneavoastră, urmă Taine. Nu le am decât de ieri sau de alaltăieri. Deoa ce le-am procurat la preț scăzut, vi le pot da ieftin.

— Nu mă interesează, făcu femeia și gura i se închise cu un clămpănit sec. Se-ntoarse și începu să suie treptele.

— Rage ca leul azi, zise Beasly, către Taine. O să faci urit. Totdeauna e așa când se scoală cu noaptea-n cap.

— Nu lua în seamă ce-ndrugă, îl sfătui Taine.

— Încerc, dar nu-nu vine prea ușor. Ești sigur că n-ai avea nevoie de cineva ? Ți-aș lucra pe mai nimic.

— Îmi pare rău, Beasly... Ascultă, vino mai bine într-o seară să facem o partidă de sah.

— De acord, Hiram. Ești singurul om care mă-nvită... Toți ceilalți mă iau întotdeauna peste picior și mă-njură.

— Haide, Beasly, vociferă Abbie de sus, de pe scară. Ai de gând să rămii aici pînă la paștele cailor ? Vino. Am de bătut niște covoare.

— Da, conică, răspuse Beasly, întorcîndu-se pe călcie.

Înainte de a urca în camion, Abbie îl fixă pe Taine cu o privire necruțătoare :

— Ai să te ocupi îndată de televizorul meu, nu ? Fără el sînt moartă.

— Mă apuc imediat, zise Taine. După ce privi cum pleacă, îl căută pe Towser, dar ciinele dispăruse. „Pesemne e pe urmele marmotei, în pădure, dincolo de drum — gîndi stăpînul său. Și nici măcar nu și-a infulecat porția de dimineață“.

Cînd Taine intră în bucătărie, apa clocotea furioasă. Își puse în ibric cafea și turnă deasupra apă. Apoi coborî din nou în pivniță. Tavanul era tot acolo. Aprinse toate luminile și făcu înconjurul încăperii, examinînd-o. Tavanul era dintr-un material alb strălucitor și translucid, pînă la un anumit grad ; pă-

rea străveziu, dar nu puteai privi totuși printr-insul. Nu se vedea nici o urmă pe la muchii. Acoperea perfect țevile de apă și de lumină. Taine urcă pe un scaun și ciocăni cu degetele în tavan. Se auzi un clinchet la fel de pur ca și cel pe care-l obții când lovești cu unghia o cupă de cristal. Se dădu jos de pe scaun și-și clătină capul. Era de neînțeles. În ajun își petrecuse aproape toată seara reparând mașina de tuns iarbă a bancherului Stevens și în tot acel răstimp tavanul cel nou nu exista.

Cotrobăi într-o cutie și găsi o manivelă de burghiu. Căută printre burghiile cele mai mici și potrivea unul. Apoi aranjă instrumentul, se urcă din nou pe scaun și încercă să potrivească vârful burghiului pe tavan. Oțelul prinse să patineze, fără să zgîrie materialul. Taine desfăcu garnitura burghiului și examină cu atenție plafonul. Nici cea mai mică urmă. Reîncepu operația, împingând cu toată forța sa în burghiu. Vârful acestuia se rupse cu un sunet sec, bucățica ruptă zbură prin pivniță și se izbi de zid.

Taine cobori din nou. Găsi un alt vîrf pe care îl înșurubă în burghiu și începu să urce încet scara, străduindu-se să răționeze lucid. Dar surpriza îl copleșea. „Acest tavan nou n-ar fi trebuit să existe și totuși el se află aici. Doar dacă aș fi nebun și încă nebun de legat și atins de amnezie pe deasupra aș putea crede că l-am făcut eu“.

În living-room întoarse un colț al covorului vechi, în culori șterse, și potrivea din nou burghiul. Ingenunche și începu să apese. Vârful străbătu ca prin unt vechiul planșeu de stejar, pe urmă se opri. Taine apăsă mai departe, dar instrumentul lunecă fără să intre. Cu toate astea, în teorie, sub planșeul de lemn nu trebuia să mai existe nimic. Nimic ce-ar fi putut forma un obstacol pentru vârful burghiului care, o dată străpuns planșeul, trebuia să pătrundă în gol, printre grinzi.

Taine desprinse burghiul și-l puse jos. Trecu în bucătărie, unde cafeaua era gata. Dar înainte de a-și turna, scotoci în sertarul bufetului, de unde scoase o mică lanternă. Se întoarse în living-room și îndreptă fasciculul de lumină spre gaura făcută de burghiu. Ceva strălucitor se vedea în fundul golului.

Reintră în bucătărie, luă două chifle vechi, rămase de-aseară, și-și turnă o ceașcă de cafea. Se așeză și începu să mestece, întrebîndu-se ce ar trebui să facă. Docomdată nu era cine știe ce. Pentru moment, cel puțin. Toată ziua de și-ar fi spart capul, căutînd să înțeleagă ce s-a întimplat în propria sa pivniță, și tot n-ar fi găsit răspunsul.

Temperamentul său pedant, de yankeu pur-sînge, se revoltă împotriva acestei ingrozitoare pierderi de timp, de aceea își spuse că era mai bine să pună mîna pe patul acela cu coloane înainte ca vreun alt negustor din localitate să și-l însușească fără nici

un scrupul. Cu puțin noroc, o piesă ca asta urma să se vîndă la un preț bun. Ar avea un câștig frunșel, dacă totul va merge bine. Gîndi că l-ar putea schimba, probabil, pe altceva, cum făcuse, de plidă, cu acel aparat de televiziune pe care l-a schimbat astă-iarnă pe o pereche de patine. Oamenii de prin părțile acelea de linga Woodman ar fi, fără îndoială, încîntați să-și schimbe patul pe un televizor repus în bună stare. Într-un cuvînt, putea să parieze pe oricît că ei nu foloseau acel pat și că nici n-aveau habar de valoarea lui. În orice caz, Taine spera asta din toată inima.

Înghiți chiflele și încă o ceașcă de cafea. Prepară pentru Towser o farfurie cu resturi, pe care o puse afară, lingă ușă, apoi cobori în pivniță, luă aparatul de televiziune și-l urcă în camionetă.

După ce făcu toate astea, mai luă o carabină bine reparată, aproape nouă — dacă bineînțeles nu întrebuițai la ea gloanțe prea puternice și cu bătaie prea lungă —, precum și alte cîteva mici vechituri, care puteau să țină locul de monedă de schimb.

Se-ntorsese acasă la o oră tirzie, după ce folosise din plin ziua. Avusese noroc. Camioneta transporta nu numai patul cu coloane, ci și un **roching-chair*** un stingător de incendiu, un pachet cu ziare vechi, un butoi din alte vremi, un bufet de arțar... Luase toate astea în schimbul televizorului, al carabinei și a cinci dolari. Mai mult încă, aranjase așa de bine trebușoara, că, în acest moment chiar, cei din Woodman rideau pesemne de mama focului de modul în care l-au tras pe sfoară.

Se simți puțin rușinat... Oamenii se arătaseră atît de drăguți față de el! Se purtaseră cu atîta amabilitate, insistaseră să-l rețină la măsă, trîncăniseră cu el, îl făcuseră să le viziteze fermă și-i ceruseră chiar să tragă la dinșii dacă vreodată ar mai fi trecut pe acolo. Ca să se liniștească, își spuse totuși că își pierduse întreaga după-amiază cu ei și asta nu era o nimica toată. Recunoscu însă că meritase osteneala de a-și fi consacrat niște ore reputației sale de om cam stingaci, care nu cunoaște nici măcar valoarea unui dolar. Poate că astfel, într-o zi, va avea prilejul să mai câștige ceva bani dacă va mai trece prin locurile acelea.

Deschise poarta și în aceeași clipă auzi sonorul clar și puternic al unui aparat de televiziune. Cuprins de panică, Taine se năpusti pe scara pivniței în jos, gîndindu-se că tocmai vinduse singurul televizor pe care-l avea în casă și că în pivniță nu mai rămăsese altul decît cel stricat al lui Abbie.

Totuși, chiar aparatul ei emitea sunetele auzite ! Era tot acolo, pus în locul unde chiar Beasley și el îl aranjaseră în aceeași dimineață, dar funcționa... funcționa foarte bine. Ba chiar prindea emisiunea în culori. În culori !

Surpins, Taine se opri la capătul de jos al scării și se agăță de balustradă, să nu cadă.

Televizorul prindea mai departe emisiunea în culori. La pîndă, omul îi dădu ocol ; capacul din spate fusese ridicat și se odihnea pe o bancă, așezat îndărătul aparatului, ale cărui mărunțale strălucneau roșiatic și vesel. Taine se ghemui și le cercetă cu ochii mijiiți ; gîndi că sînt cu totul diferite de ceea ce ar fi trebuit să existe acolo, în interiorul aparatului. Îl mai reparase de vreo cîteva ori și socotea că are o idee clară despre schema lui. Și iată că firele păreau schimbate din locul lor, cu toate că n-ar fi știut prea bine să spună în ce chip anume.

Un pas greoi răsună pe scară și o voce cordială se auzi pînă în pivniță :

— Așadar. Hiram, vād că l-ai și reparat !

Taine se ridică, împins parcă de un resort, și rămase țepăn fără să poată articula vreo vorbă. Henry Horton se oprise pe o treaptă și bine înfipt pe picioarele lui strălucia de satisfacție.

— I-am spus nevastii mele că, desigur, nu l-ai terminat, dar ea mi-a cerut să viu totuși să vād... Oh, Hiram, ia te uită, prinde acum postul în culori ! Cum ai ajuns la acest rezultat. amice ?

Taine schiță un suris palid :

— L-am meșterit un pic pe-aici, un pic pe-dincolo...

Henry coborî cu pas maiestuos ultimele trepte și se imobiliză înaintea aparatului pe care-l contempla cu mîinile la spate și cu aerul său cel mai competent.

— Niciodată, zise, clătînd încet capul. n-aș fi crezut că e posibil una ca asta !

— Am știut de la Abbie că doreai un televizor în culori.

— Da, e adevărat, evident. Dar nu m-aș fi așteptat la una ca asta. Niciodată nu mi-ar fi trecut prin minte că o asemenea vechitură ar putea fi modificată astfel. Cum de-ai reușit, Hiram ?

— N-aș putea să-ți spun exact cum, zise Taine. rostind purul adevăr.

Lingă una dintre bănci, Henry găsi un butoiăș cu cuie și-l rostogoli pînă în fața vechiului și demodatului său aparat. Se așeză grijuliu. Încercîndu-l și găsîndu-l confortabil, zîmbi.

(CONTINUAREA ÎN NUMĂRUL VIITOR)

POȘTA REDACȚIEI

ING. VALERIU PETROVICI (București) Vă mulțumim pentru interesanța dv. scrisoare.

ALEXANDRU BOȚOC (Feldioara), REMUS GIORGIONI (com. Fierdea, jud. Timiș), DAN BALAHURA (Alba Iulia), ANDREI MARIAN (București), GH. DRAGOTA (Sibiu), CRISTIAN CORNUȚIU (București). Există unde promitatoare. Mai încercați.

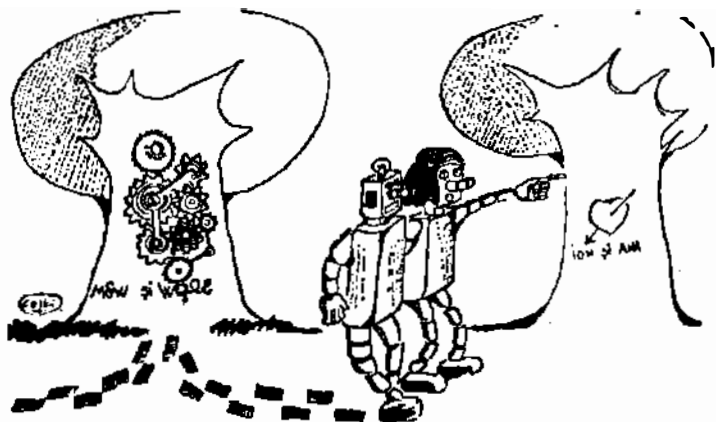
CORBU D. STOICA (Cotatcu, jud. Buzău), GEORGE MALACIUC (Brăila), CONSTANTIN ASAFTI (Miraslava, jud. Iași), ȘTEFAN DUMITRESCU (București), GELU DRAGHICI (Craiova), ION GH. GIOVLAN (București) Paginile trimise nu ne îngăduie încă să tragem concluzii asupra posibilităților dv.

EMIL BOGOS (Ploiești) Ne bucură faptul că prieteneasca noastră critică n-a fost inutilă. Caricaturile trimise dovedesc un progres uimitor. Vom publica pe rînd din ele. Mai trimiteți.

GH. CUTUREAN (Odobești) Ideile caricaturilor sînt ceva mai bune decît desenele teribil de stingace și de mîzgălite.

ELIODOR MIHAILESCU (București) Dimpotrivă, la dv. desenele sînt mult mai bune decît ideile cam chinuite, dar trebuie să ni le trimiteți copiate în lăș negru.

UMOR

— Fără-te și tu ee superficiali sînt oamenii aștia în dragoste!

Desen de OCTAVIAN COVACI

2
0
1
2

prelucrare
&

editor

Costin Teo Graur

i.m. Pompilu

Au scanat, corectat, prelucrat.

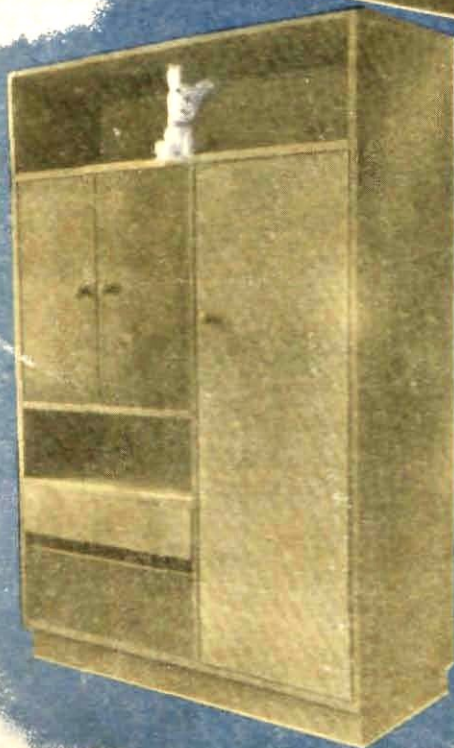
Ceea ce nu au fost în stare redacțiile Știință și tehnică sau cel care au dat să continue CPȘF, au reușit, cu multă dăruire, muncă și cheltulală, acești entuziaști.

Lor trebuie să le mulțumim pentru că avem acum posibilitatea să (re) citim legendara Colecție.

dandher
flash_gordon
evlgheorghe
krokodyllu
progressivefan3
car_deva
coollo
fractalus
panionios
nid68
un anonim (RK)
Gyuri
hunyade
dl. Dan Lăzărescu
Cilly Willy
ftzikant
Doru Filip
connieG

(dacă este omis cineva, vă rog un email și reparăm greșeala)

*La toate magazinele
de specialitate găsiți:*

- CANAPEAUA
EXTENSIBILĂ
«MUREȘUL»
- DULAPUL
COMBINAT
PENTRU
COPII
«AURA»
- PĂTUTUL
PENTRU
COPII
«FANTEZIA»

*produse de
**C.I.L. —
Focșani**
sînt finisate
și tapițate
în condiții
superioare*

● OCTOMBRIE 1968

PREȚUL 1 LEU

41007